

ממתק לשיבת

זמני השבת
ירושלים תל-אביב חיפה באר-שבע
כניסת השבת 5:19 5:33 5:23 5:37
צאת השבת 6:31 6:32 6:31 6:34

נהנים עם איצי

שלום לך יופני היקר,
השבויע היתה לי התמודדות קשה.

סוף סוף, עשו בבית שלנו שפוצים וחדר חדש התוסף לבית. היה ברור מההתחלה שהחדר החדש יהיה בעקר בשבילי. הצפיפות הגדולה בחדר הילדים, השאיפה לי שם בקטי, מקום למטה ולחצי מגרה...

והנה, גליתי פתאום, שההורים שלי מתכננים שעוד אה יעבר אתי לחדר החדש.

כל כך התאכזבתי! רציתי מיד לגשת, להסביר ולשכנע, למה מגיע לי "חדר פרטי". אבל מן הצד הבחנתי, שאחי כל כך מתרגש ושחמ!

התלבטתי מאוד, לותר, או לא לותר? ואז נזכרתי במה שדברנו בבית בדיוק באותו יום בקר, לקראת י"א חשוון, יום פטירתה של רחל אמנו.

דברנו על דמותה של רחל: איך ותרה לאחותה לאה על החתן החשוב – יעקב אבינו, ואיך הסכימה להקבר על אם הדרך, כדי שמקום קבורתה יהיה מקור עידוד ונחם לבניה, בני ישראל ההולכים לגלות...

דברנו על זה שרחל מלמדת אותנו שיהודי לא צריך לשים את עצמו במקרץ – מה אני רוצה, מה לי מתחשק, מה לי הכי מתאים... יהודי צריך להסתכל סביב ולראות מי זקוק לעזרה או לותר.

פתאום הרגשתי שהדברים פנו במיחד אלי... החלטתי לשתק. ואפלו לחיך אל אחי, שכני לחדר החדש.

שלך, אלי

נס על הים

תקציר: ר' ישעיהו גרוזקי, אלמן המטפל בשני ילדים, יצא למסע ארוך לעבר ארץ הקודש. לאחר חודשים, הגיעו לחלקו האחרון של המסע, הפלגה מלבנון, בספינת משא קטנה עמוסה עצים. סערה טלולה אותם לפרחק וכן בהתקרב חג הסוכות, הם עדין היו בלב ים.

בין רבן גמליאל לבין רבי יהושע, והוא נסה להבין את דרך מחשבתם של שני הצדדים. הוא התעמק במחשבתו וכשסיים נוכח לראות כי כבר מאחר ועליו ללכת הביתה. הוא מהר להפריד לשלום מרבי צדוק ויצא החוצה. ומה רואות עיניו?

תקציר: רב הרניס מגיע בשמחה לבשר לידיעה הנגר כי עוד געון ומונבו חיים, אך אינו מגלה לו את מקור הידיעה... ויליס חשוד בעיניו.

97 "ויליוס משלוחים"...

קולו של ידעיה השיג את רב הרניס שכבר עמד לצאת מן החצר. "רגע, רב הרניס!" יצא אותו הנגר הנרגש. "הן לא אמרת לי מה שמו של מוסר הדרישת שלום' והיכן אוכל לפגש אותו ולשמע ממנו עצמו, על ילדי".

רב הרניס סב על עקבותיו באטיות כשמוחו מתאמץ לחשב מה לענות. בכל מאודו לא רצה לספר לאבא המאשר שמוסר הדר"ש חשוד בעיניו כמי שמבקש, אולי, להרע לילדים, חלילה. מאוד לא רצה להדאיג שוב את האיש הטוב הזה.

"מה שמו?", תהה בקול. "לא אדע את שמו כי לא הגיד לי, וגם לא אדע היכן הוא בדיוק כרגע. גם אין צורך שתשמע ממנו עצמו; כל מה שספר ספרתי לך אני..

ועכשו אני חייב ללכת, שלום!" ורב הרניס נשא את רגליו ומהר להסתלק מבית הנגר, תוהה אם בכלל נהג בחכמה בקד שספר לידיעה על אודות בנו. הוא עוד מסגל ללכת באפן עצמאי ולמצא את יוליוס... זה יהיה נורא, כי ברגע שיווליוס יגלה שידעיה הוא האב האמתי, הוא לא יניח לו עד שיוציא ממנו את המידע על מקום המצאם של הילדים.. בלב פבד שב לבית המדרש.

ידעיה נופף לשלום לרומאי הערמומי. "תודות לך, איש בשורה! אודיע לך כשאסיים להכין את החבילה". והוא פנה ללכת עם רב הרניס, שמהר לברר בחדרה: "על איזו חבילה דברת אתו?!"

"חסיד אמות העולם הוא, הרופא הלז", ענה ידעיה בהתלהבות, "וכששמע שאני אביו של געון, מהר והציע שאשלח עמו חבילה לגעון".

"אמרת לו היכן נמצאים געון ומונבו?" "בטח. וכי איך יגיע אליהם אם לא אמר לו? וראה זה פלא! אך שמע מפי שהם פנראה בבינה, הוא הודיע מיד כי פניו מועדות בדיוק לשם!"

בנית משפחת גאולה

צביקה: פיני היקר, לכבוד יום ההולדת שלך, הנה הפתנה, ו... אל תבנס עכשו לחדר בשום אופן!

פיני: אני לא מבין, לפה בדיוק לכבוד יום ההולדת, אתה לא מרשה לי להבנס לחדר?

שרי: זה פזביר את ההבטחות של השם הבתרים. השם פזביר לאבריהם: לך אתן את כל ארץ ישראל, ו... גר יהיה זרעך בארץ מצרים.

צביקה: פשוט, בי אני מבין לך הפתנה בחדר!

שרי: כך בדיוק היה גם אצל אברהם אבינו. השם באהבתו, הבטיח לאברהם שבניו ירדו לגלות, בי מהירידה הזאת תצפח גאלה גדולה ומשפחת.

אבא: אנחנו צריכים לזכור את זה גם ביום זמן הגלות הוא לא נעים ומצער, אבל אנחנו יודעים בודאות שיש לזמן הזה פטרה, להביא אותנו ואת העולם לפצב הכי טוב ונפלא, במהרה, אמן.

במקומכם - לא הייתי מסכים להשאיל את כלי במקרה כזה בשום אופן!

"הרגע, הרגע!", אמר רבי צדקה בחייו. "אסביר לך מדוע לא כעסתי על האיש. הלוא ידעת, כבר שנים רבות אני זוכה להכניס אלפי תינוקות בביתו של אברהם אבינו, אבל מעולם לא זכיתי לקיים את המצוה בצורה משלמת כל-כף, כמו היום! לכן לא רק שאינני כועס, אני מאשר!"

"על מה רבנו מדבר?" תמה המשרת, "הלוא רבנו לא בצע כלל את ברית המילה!"

השיב לו רבי צדקה: "אמרו חז"ל במסכת ברכות: 'חשב אדם לעשות מצוה, ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאלו עשה'. בכל פעם שקיימתי את מצות ברית המילה אמנם עשיתי מצוה קדושה ונעלית, אולם יתכן שהשתרבבו למצוה כל מיני אינטרסים ומניעים אישיים שפגמו בטהר המצוה לשמה. למשל, העבדה שקהל המזמנים מעניק לי כבוד, ואנשים באים לברכני ולהתברך מפני..."

"אולם מצוה אמתית היא כזאת שנעשית לשם שמים בלבד, לקיים את רצונו של הקדוש-ברוך הוא בלבד. נכון, היום לא קיימתי את מצות המילה בפעל, אולם חשבתי לעשותה, ולכן מעלה עלי הקדוש-ברוך הוא כאלו עשיתי. אך הפעם איש לא העניק לי כבוד מיתר, ואין חשש שמא חדר ללבי רגש גאוה. האם סבה זו אינה מספקת כדי להיות מאשר?"

(על-פי סיפורו של הרב אהרן סורסקי, המודיע)

"הנה כלי, והריני משאיל לו אותם ברוח גמור. יכול הוא למול בכלי בלי חשש". סוף סוף נערכה ברית המילה...

בתם הברית יצאו רבי צדקה ומשמשו מן הבית והחלו לעשות את הדרך הארצה בחזרה לביתו של הצדיק. על פניו של רבי צדקה לא נראתה שום ארשת פעוסה או פגועה. שלוחה היתה נסוכה עליהן, כאלו לא ארע דבר.

אולם בלבם של המשמש סערו הרגשות. למעשה הוא רתח מזעם ממש. אין גבול לחצפה?! סער בלבם. להטריח כך את רבי צדקה הישיש - לשוא?! זו התנהגות בלתי-אנושית!

דקות ארוכות חלפו בדומיה, עד שלא יכול היה לכלוא עוד את פעסו. "רבי", קרא ברתחה, "מתפלל אני איך הבליג רבנו על ההתנהגות המחפירה של האיש! לא די שהטריח אתכם לצעד מרחק רב כל-כף לברית המילה שלו; לא זו בלבד שברגע האחרון כבד מוהל אחר; גם היתה לו התעזה לבקש מכם להשאיל את כליכם? היכן נשמע דבר כזה? לו הייתי אני

בהגיעם לבית הדרך הנמול כבר נאספו בו האורחים. רבי צדקה המתין דקה ושתים, אך הברית מתמהמהת. הדקות נוקפות, ואבי התינוק אינו מזמין את רבי צדקה לערוך את המילה.

רבי צדקה הביט לעבר אבי הבן והבחין שהוא מתלחש ממשכות עם אחד מנכבדי הקהל. מה מתרחש כאן? - תמה. הוא קרא לאבי התינוק ושאל: "מדוע ממתינים? האם מחכים למישהו?"

האב נראה נבוך מאוד. סמק עלה על פניו. עיניו התרוצצו לצדדים, מנסות לחמק מלהישיר מבט לעיניו של הצדיק. "כבוד", גמגם בחפז אחר מלים מתאימות, "יש לי בעיה... אכן, הזמנתי אתכם, אולם בגלל כמה סבות אני רוצה שמוהל אחר יבצע את הברית..."

האיש נדם וכבש את פניו בקרקע. "לא נורא", פיסו הצדיק, "אין שום סבה להתמהמה. מבחינתי, המוהל יכול לעשות את המצוה במקומי, ואין בלבי כל טרוניה עליו!"

נפנה בעל השמחה מרבי צדקה בלב קל. והנה שוב חולפות הדקות והברית מתעכבת. פנה הצדיק שנית אל אבי התינוק ושאלו: "מה עתה? מדוע אין הברית מתבצעת?"

פעת היתה מבוכתו של האיש כפולה ומכפלת. "המוהל השני, שהזמנתי במקומכם, שכח בביתו את כלי המילה שלו... אולי יסכים כבודו להרשות למוהל להשתמש בכליו?"

"בשמחה וברצון", השיב רבי צדקה מיד.

קוראים בענין

מצוה לשמה

רבי צדקה חוצין נשא את עיניו אל האיש שנכנס לחדרו. "רצוני להזמין את כבודו למול את בני", אמר האורח.

אלפי תינוקות מל רבי צדקה, שנודע כתלמיד חכם וגאון בתורה ומתלמידיו של ה'בן איש חי'. בהיותו בן חמשים עלה לארץ ישראל, והמשיך כאן בעשיתו בקדש. הרביץ תורה ועסק במעשי צדקה וחסד במסירות נפש.

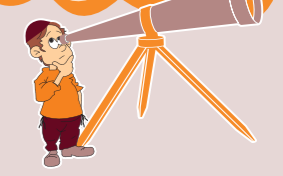
ביתו שכן ברחוב שטראוס, סמוך לכפר השבת. בכל עת שנתבקש יצא לערוך ברית מילה, מצוה שיקר עד מאוד. "מתי והיכן תתקיים ברית המילה?", שאל.

"בשבת קדש, בביתי שבשכונת ימין משה, לרגלי הר ציון", השיב היהודי.

ההליכה מביתו של רבי צדקה למקום הברית תארוך יותר משעה. כוחו כבר אינו עמו כבעבר. הצעידה הרגלית קשה עליו. ובכל-זאת השיב בחיוב. חביבות המצוה עמדה לנגד עיניו, וזו גברה על כל קשי. למשמע ההסכמה אורו פניו של האיש. הוא נשק את ידו של רבי צדקה והודה לו נרגשות.

הגיע יום השבת. רבי צדקה יצא לדרך הארצה, מלוח במשמשו. לא קלה היתה הדרך, אולם רבי צדקה החיש את צעדיו ככל יכלתו. נראה היה שהשמחה הממלאת אותו על המצוה הממתינה לו מחישה את פסיעותיו.

דמות מהפרשה

ברע מלך סדום

המלחמה הנוראה הסתיימה. רק בקשי יצאתי ממנה חי.

בתחלה ארבעת המלכים האדירים נצחו אותנו, חמשת המלכים, בקרב. ברחתי משם לבדי, ואז כמעט טבעתי בבארות החמר! רק בנס יצאתי גם משם.

כשיצאתי, גליתי שאברהם רדף אחרי המלכים, נצח אותם ואפלו שחרר את השבויים תושבי עירי! בזכותו נצלת גם אני.

איך אפשר להודות על דבר כזה? רק אם נתן לו את כל רכוש סדום, זה יכול להיות תגמול ראוי. הרי בלעדיו היינו כלנו מתים או שבויים!

פניתי לאברהם והודיתי לו נרגשות. "קח לך את כל הרכוש!", אמרתי לו.

אך אברהם נענע בראשו בשלילה.

"לא אקח אפלו חוט או שרוף נעל!", אמר בפסקנות. "אני נשבע על כך בשם השם, אל עליון קונה שמים וארץ!"

"מה?!", נדהמתי. "למה?"

"אני אקבל את העשר ישירות מאת השם, ולא מידי בשר ודם", אמר אברהם. "השם כבר הבטיח לי עשירות והוא יתן לי אותה".

אברהם סים את דבריו, ופנה ללכת. אני נשארתי מאחור, המום. איזו אמונה!

האם אצליח גם אני לשנות את דרכי?

מגלים עולם

החרף כבר כאן וכלנו מקוים לחרף בריא...

הרפואה היא מדע העוסק במניעת מחלות, באבחון וברפוי באמצעות תזונה ומאכלים מתאימים, טפולים תרופתיים, ניתוחים וציוד חדיש. אך לא תמיד עמדו כל אלו לרשות הרופאים. גורם עקרי לשמירת הבריאות היה ועודנו שמירה על נקיון מקסימלי, דבר שהיהודים הצטינו בו בכל התקופות. שכן, ההלכה היהודית השרישה בנו את מקסימום הנקיון, שהוא תנאי הכרחי למקום קדשה, תפלה ולמוד תורה.

במים עברו היו התרופות עשויות ממיני עשבים שונים ומשחות שנעשו מתערובות עלים ושרשים. הרפואה אז עברה בדרך כלל בתוך המשפחה. כל אוצרות הטבע הם מרפא. על השמש נאמר: "שמש צדקה ומרפא", ים המלח מכיל מינרלים רבים המחזקים גופו של אדם, מי מעינות חמים מרפאים, וכבר אמרו רבותינו: "לא נבראו בהמה, חיה, שקצים ורמשים בעולם, אלא לרפואה לבני אדם".

מחכימים ונהנים

סכנת ריב אחים

כאשר התורה מספרת על הריב שפרץ בין רועי הצאן של אברהם לרועי צאנו של לוט, היא מציינת: "והכנעני והפריזי אז ישב בארץ".

שואלים גדולי ישראל: מה הקשר בין תחלת הפסוק, על הריב, ובין סופו - תאור העמים היושבים סביב הארץ?

והם מסבירים: התורה באה ללמדנו שריב בין אחים, שאינו ראוי בכל זמן ובכל מקום, קשה ומסכן שבעתים בשעה שמסביב עומדים אויבים, המצפים לריב בין האחים כדי שיוכלו לנשל את שניהם גם יחד מנחלתם. חסר האחדות בין האחים הוא שמזמין את האויבים לנצל את הקרע הפנימי לטובתם.